

J A M U
J A M U

Divadelní fakulta

CO OČI NEVIDÍ...

Kateřina Humhalová

3. místo
Havlovské aktovky
Soutěž o nejlepší původní krátkou divadelní hru
podle hry Václava Havla
2022

Divadelní fakulta JAMU ve spolupráci
s The Václav Havel Library Foundation v New Yorku

POSTAVY:

Václav
Aneta
Denisa
Anežka
Štěpán
Daniel

V učebně vysoké školy. Tři situace se odehrávají za oknem učebny, na ulici. Pro hru jsou podstatné, proto musí být tyto děje vidět a slyšet. Jak inscenátoři děje na ulici zpřítomní na jevišti, je na jejich libosti. Ve scénických poznámkách bude zaznamenáno minimum akcí. A vlastně jich samotných nebude moc. Je tedy na inscenátorech, zda si někdo rozlije víno, jiný zlostí roztrhne sako a další bude vehementně žvýkat žvýkačku. Ať je tento text ve hře a ke hře.

Všichni přítomní v učebně. Ticho před bouří. Trochu dusno. Ticho prolomí Václav.

VÁCLAV: Tak.

ANETA: Tak.

Ticho.

VÁCLAV: Tak začneme, ať už to rozsekneme.

Už mě to vlastně upřímně tak jakoby skoro decentně jistým způsobem nebaví.

ANETA: To je jak chodit se džbánem pro vodu.

Následuje stupňující se radost vrcholící v souhlasném záchvatu smíchu a chrochtání.

VÁCLAV: Jak mluvit do dubu.

ANETA: Dráždit hada. Nohou. Bosou. Bosou nohou.

VÁCLAV: Bosou nohou dráždit hada.

ANETA: Hrách na zeď. Házet!

VÁCLAV: Na stěnu. Na stěnu házet!

ANETA: Házet perly SVINÍM!!!

VÁCLAV: Házet perly SVINÍM!!!

Smějí se, až se za břicha popadají. Ostatní rozpačitě mlčky přihlížejí.

VÁCLAV: To je dobrý, tohleto!
Nicméně teda hlasujeme ještě jednou.
Kdo je PRO?

Ruce zvedají Václav, Aneta, Denisa.

VÁCLAV: (otráveně) Kdo je PROTI?

Ruce zvedají Anežka, Štěpán, Daniel.

VÁCLAV: Se na to můžu...

Aneta se ušklíbne.

VÁCLAV: Tak to je výborný. Libový. Excelentně extatický. Grandiózně blamážně famózní!!!

ANETA: To je fiasko, prostě.

DENISA: Ach jo. My se prostě neshodneme.

VÁCLAV: Házet PERLY!!!

ANETA: Sviním...

VÁCLAV: Takže...takže teda vlastně jakoby co?!

ANEŽKA: Prostě je to nerozhodně.

VÁCLAV: Hoši a vám je to jedno?

Štěpán a Daniel mlčí.

ANEŽKA: Hlasovali taky PROTI.

DENISA: Ach jo. My se fakt neshodneme.

VÁCLAV: Ono je totiž hrozně lehký hlasovat PROTI.

ANEŽKA: A v čem je lehčí hlasovat PRO?

VÁCLAV: No to tady fakt nebudu vysvětlovat.

ANEŽKA: Aha.

DENISA: Ach jo. My se fakt neshodneme.

Ticho.

DENISA: No a nebylo by nejlepší, kdyby to rozhodli Vašík s Anetkou, když je to nerozhodně?

ŠTĚPÁN: A proč?

DENISA: No když celou tuhle debatu organizují...

ŠTĚPÁN: A není to trochu všichni jsme si rovni, ale někteří jsou si rovnější?

DENISA: No...to je. To ale nechci razit, to samozřejmě neschvaluju. To už všichni víme, že to je cesta do temnoty...slepá ulička. To tím samozřejmě jakoby vlastně nemyslím, i když by se to mohlo tak zdát. Já tím chci jenom říct to, že celou tuhle debatu organizují Vašík s Anetkou, takže by teoreticky pak v důsledku měli mít větší slovo. Ale tím nemyslím, že to slovo ostatních by bylo menší, nebo mělo menší váhu. Všichni jsme důležití. To je jasné.

Aneta Denisu obejmě, dá jí pusku na tvář.

VÁCLAV: Ne, tak. Jsme v tom všichni spolu.

Ticho.

DANIEL: Tak si hodíme korunou?

ANETA: Tak to je pak těžký, když PROTI hlasuje někdo, komu na tom vůbec nesejde. To se nedá.

VÁCLAV: Házet perly.

DANIEL: Já jen jestli by to nevyřešilo tu plichtu.

VÁCLAV: Ale my se máme shodnout, chápeš? Je to rozhodnutí VŠECH!!! Všichni se musíme shodnout!

DANIEL: A je to tak důležitý?

ANETA: To říkám, házet perly.

VÁCLAV: SVINÍM!

DENISA: Tak, Danieli, nevidíš, kolik s tím mají práce?

DANIEL: S vedením hlasování?

VÁCLAV: Bosou nohou!!!

ŠTĚPÁN: Nemůžeme to řešit v klidu?

VÁCLAV: (řve) Vždyť jsme v klidu!!! Nebo ty nejsi v klidu? Ne? To se divím. Fakt že jo! Já ti teda řeknu, že já rozhodně v klidu jsem! Jsem TAK klidnej! Jen se podívej. Jako beránek. Ale nevím, jak dlouho to ještě vydržím.

Ticho.

Za oknem okrade dvojice seniorku o její kabelku. Povalí ji na zem a utečou pryč. Situaci za oknem zpozoruje Daniel a reaguje na ni. Zvedá se ze židle, ale dál neví, co by udělal. To zpozorují i ostatní.

ANETA: Co je?

DANIEL: Já...Neměli bychom něco udělat?

ANETA: A co chceš dělat?

Ticho.

DENISA: No ták! Pojdme se k tomu vrátit! Vy vždycky rozbijete rozhovor a musí se začínat od začátku. Chudáčci Anetka s Vašíkem z toho pak jsou úplně nervózní.

VÁCLAV: Ne, tak to k tomu organizování hlasování samozřejmě patří.

Daniel se rozpačité posadí zpátky na své místo.

ANEŽKA: Možná bychom měli říct, proč hlasujeme PRO nebo PROTI.

VÁCLAV: Bosou nohou...

ANETA: To mi přijde grandiózně fatálně bezpředmětný. Kardinálně.

VÁCLAV: Tak já to klidně vysvětlím. Byla by ostuda hlasovat PROTI. Nedokážu si to představit, propadl bych se hanbou. Extrémní jakoby houževnatou masitou hanbou. Musíme hlasovat PRO, to je snad nad Slunce oslepující! Není snad tak těžký to pochopit...

ANEŽKA: Já to chápu. Ale nesouhlasím s tím, aby se hlasovalo PRO.

ANETA: Tak dlouho se chodí se džbánem...

DANIEL: A není to vlastně jedno?

Ticho, výměna všech pohledů.

ANETA: Jedno je kolečko u trakaře!

ŠTĚPÁN: Já bych to řešil v klidu.

ANETA: Když je ti to taky jedno...

ŠTĚPÁN: Ne, já bych to jen chtěl vyřešit...

VÁCLAV: ...V KLIDU. No jo. Ono je totiž děsně jednoduchý chtít věci řešit v klidu!

ANEŽKA: A co je špatného na tom, chtít věci řešit v klidu?

VÁCLAV: (*ironicky*) Ale vůbec nic!

ANETA: Až se ucho utrhne!

DENISA: Já si myslím, že ten, komu je to jedno, by neměl vůbec hlasovat!

ŠTĚPÁN: Ale mně to není jedno!

ANETA: (*ironicky*) Jistě že není!

ŠTĚPÁN: Já to chci jenom...

VÁCLAV: ...vyřešit v klidu!

ANETA: Nezlob se, ale kdo chce věci řešit v klidu, jimi není opravdu zasaženej. Není v nich dostatečně zainteresovanej. A promiň, ale pro mě to, co tady řešíme, opravdu hodně znamená. A dost mě vysiluje, když to někdo znevažuje a asi se i dobře baví, jak jsou ostatní hloupí, když je to zajímavá.

ANEŽKA: Ale Štěpánovi to není jedno!

DENISA: Daniel řekl, že je mu to jedno.

ANEŽKA: Tobě je to jedno?

DANIEL: Já jen...neměli bychom se jít podívat ven?

VÁCLAV: Proč?!

DANIEL: No...

DENISA: Danieli, my tady řešíme ale důležitý věci.

ANETA: Asi ne pro všechny důležitý...

VÁCLAV: Až se ucho utrhne...

Ticho.

DENISA: Ach jo. My se neshodneme.

VÁCLAV: Těžko se shodneme, když na tom polovině vůbec nezáleží!

ANEŽKA: Ale nám na tom záleží!

- VÁCLAV:** Kdyby vám to nebylo jedno, nehlasovali byste PROTI. Navíc kolegům na tom fakt absolutně jakoby jistým fantaskním způsobem prostě nesejde.
- ANEŽKA:** Ale sejde!
- ŠTĚPÁN:** Já to chci jenom vyřešit...
- VÁCLAV:** ...V KLIDU! A hlasovat PROTI! Já už si snad půjdu něco nalít!
- DENISA:** Ach jo, my se neshodneme. Nemůžete být trochu kolegiální? Nevidíte, jak se Vašík s Anetkou kvůli tomu trápí?!
- ŠTĚPÁN:** Ale já to vážně chci jenom...
- ANETA:** ...vyřešit v klidu a hlasovat PROTI! Jako kolovrátek! Ano, to už víme. To už jsme slyšeli. Já, já. Já!!! My se to tady snažíme nějak vyřešit! Hledáme řešení! A ty tady pořád jen mluvíš o klidu! Je ti to ve skutečnosti úplně jedno, řešíš jen svoje pohodlí! Stejně jako Daniel, ten se jen kouká z okna. Všechno je pro něj důležitější, než tohle naše hlasování!

Za oknem na ulici přepadne muž dívku a táhne ji do křoví. Ta volá hlasitě o pomoc. Daniel situaci sleduje.

ANETA: Zatáhněte ty rolety, ty okna vůbec netěsní!

Denisa spustí zatemňovací rolety. Daniel vstává ze židle a jde rozhodně ke dveřím.

ANETA: Kam jdeš?

Daniel odejde z místnosti a práskne za sebou dveřmi.

Ticho.

- VÁCLAV:** Tak. To by bylo. Asi šel řešit něco, na čem opravdu záleží!
- ANEŽKA:** Pojdme hlasování odložit!
- DENISA:** Proč?!
- ANEŽKA:** Protože nejsme kompletní!
- VÁCLAV:** Ale dneska se to musí odeslat, chápeš?! Dneska se to musí rozhodnout a rozseknout!
- ANETA:** Až se ucho utrhne...
- ŠTĚPÁN:** Prosím vás, já jen...pojdme to vyřešit...
- VŠICHNI:** ...V KLIDU?!

Ticho.

VÁCLAV: Ne, tak Štěpán má pravdu. Hlavně klid a nohy v teple. Především tu jde o nás. O nás všechny...o nás dohromady. Je to rozhodnutí o naší sounáležitosti, a tak nějak mi přijde, že se tady rozdělujeme a hádáme se...a to je hrozný. I kdyby padlo rozhodnutí, ke kterému se většina přiklání...Nebudu pak pořád poslouchat, že jsem byl PRO a to ze mě udělalo špatnýho člověka. Nebudu to poslouchat až do konce našeho fungování. To nechci. Musí to být naše společný rozhodnutí.

DENISA: To jsi řekl krásně, Vašíku.

ŠTĚPÁN: To mi přijde rozumný. Chce to hlavně klid.

ANETA: Jde tu o nás všechny, to je pravda. No...já kdybych byla na tvém místě, Anežko... já bych se svého hlasu asi vzdala. To ze mě samozřejmě vůbec nedělá většího člověka. Absolutně ne. Jen mi přijde, že se tady hádáme úplně zbytečně a stavíme se proti sobě, i když se dokážeme docela pěkně dohodnout. Přeci jen...ještě chvíli spolu ten časopis vydávat asi budeme. Bylo by zbytečný dělat si tady dusno a zlou krev.

VÁCLAV: Být na nože...

ANETA: Na kordy...

VÁCLAV: Vykopávat válečný sekery...

DENISA: Válčit v zákopech...

ŠTĚPÁN: Chce to hlavně klid.

Pauza.

ANEŽKA: Takže vy chcete, abych hlasovala PRO.

VÁCLAV: Ne, tak to je samozřejmě tvoje svobodná volba, oba názory jsou jakoby jistým způsobem validní, jeden podle mě víc, ale to je jenom můj názor, ten já ti samozřejmě nepodsouvám a nechci, aby tě to nějak ovlivňovalo, vždyť jsme každé svobodná bytost, můžeme mít svůj vlastní názor.

ANETA: Jasně, je to úplně na tobě, Anežko. Rozhodni se podle sebe.

ANEŽKA: Ale Štěpán přece taky hlasoval PROTI.

DENISA: Ach jo. My se neshodneme.

ŠTĚPÁN: Tak já jsem především chtěl, aby to proběhlo v klidu.

ANETA: Deny, otevři okno a udělej průvan. Je tu nedýchatelno.

Denisa vyhrne zatemňovací rolety a otevře okno.

Na ulici vede Daniel dívku ze křoví, ze kterého ale vybíhá muž, který dívku v předchozí situaci napadl. Má u sebe nůž, kterým je začne ohrožovat. Je slyšet jejich potyčku.

VÁCLAV: Když tam je hroznej bordel pořád na ulici, při tom se nedá hlasovat!

Denisa zavírá okno a spouští zatemňovací rolety.

Pauza.

ŠTĚPÁN: Jo, chce to klid.

ANETA: Tak Anežko! Rozhodni se, jak myslíš...já si myslím, že vzhledem k našemu budoucímu fungování je důležitý především spolupracovat. Tahat za jeden provaz. Hrát týmovou hru.

VÁCLAV: Jo, přece si nebudeme vzájemně dělat ze života peklo! Je důležitý vnímat okolí...nebýt lhostejnej.

ANETA: Někdy je potřeba se obětovat.
DENISA: A hlavně nebýt lhostejnej, to řekl Vašík krásně!
VÁCLAV: Prostě kdo jinému jámu...
ANETA: Jak se do lesa volá...
VÁCLAV: Když se kácí les...
ANETA: Bez kompromisů nejsou koláče...
DENISA: Přátelství je jako pastelka!
ŠTĚPÁN: Chce to hlavně klid.

Ticho.

ANEŽKA: Jsem PRO.

Výbuch štěstí, radování, objímání.

ANETA: Trpělivost...
VÁCLAV: ...růže přináší!
DENISA: Tak si promítneme, jak bude naše titulka vypadat?! Nebude to teda původní návrh A!

Na zatemňovací rolety se promítá návrh titulní strany školního časopisu „Zrcadlení“ (případně jméno, které se bude líbit inscenátorům) s titulním nápisem „Kam vede lhostejnost“. (či opět, jaké téma se bude inscenátorům hodit)

Odhlasovali jsme si nový návrh, návrh B!

Na zatemňovací rolety se promítá téměř identický návrh titulní strany školního časopisu. S jediným rozdílem. Titulky jsou psány jinou barvou, než v návrhu A.